

אורות שמשון

פנינים ורעיונות נפלאים לפי ענינים ככתבם וכלשונם

עניני שבת 3

שכר המענג את השבת

איך שיך לתת בעולם הזה נחלה בלי גבול למי שמענג את השבת

שבת פרק כל כתבי (קיה, א) כל המענג את השבת נותנים לו נחלה בלא מצרים שנאמר (ישעיה יח, נו) 'נחלת יעקב אבידך, לא כאברהם לא כיצחק וכו' אלא כיעקב דכתוב ביה (בראשית כח יד) 'ופרצת ימה וקדמה' וכו'.

והמאמר הזה קשה ההבנה, דאיך יתכן שיהיה לאחד נחלה בלא מצרים דהיינו בלי תחומין וגבולין, שאפלו יתנו לו כל העולם יהיו לו מצרין וגבולין, ועוד אם יהיו הרבה שיענגו את השבת איך יכול לתן בעולם הזה נחלה בלי מצרים לכל אחד ואחד, ואין לומר דמיררי בטובות העולם הבא, דאם כן מאי קמשמע לן נותנים לו נחלה וכו', והלא כל הטובות של עולם הבא הם בלי שעור וכלי קצבה, עולם שכלו טוב וכלו ארץ עולם אין סוף.

הגם שמתענג ממאכלים אין מוסיף כח במקטרגים

אלא הענין הוא, שמדת החסד של הקדוש ברוך הוא היה רצונה להתפשט לטובת הבריות עד אין חקר, אמנם מדת הדין מעכבת בידה ואינה רוצה שתתפשט כרצונה, וראיה לדבר מה שאמרו רז"ל (ילקוט תהלים רמז תשכ"ט) על פסוק (תהלים לו, ז) 'צדקתך פהררי א-ל', האיך דהשפעת השפעת, והמדת הדין אינה מעכבת אלא כשיש מקטרגים, כמו שמצינו באיוב דכתוב ביה (איוב א, י) 'מעשה ידיו ברכת ומקנהו פרץ בארץ' שלא כמנהג העולם, ועל ידי קטרוג השטן אבד הכל ונמנע ממנו החסד.

והנה המקטרגים אינם מוסיפים כח אלא כשאדם נוטה אחר תאוותיו והנאת גופו הקרוי מהמר, לא כן כשנוטה לדברים רוחניים להנאת נשמתו שאז אין להם רשות להתקרב, ובימים שבת מתחבאים הקלפות כדאיאת בזהר פרשת ויקהל (צג, ב), וזהו 'מזמור שיר ליום השבת' ליום ששבתו המזיקים מן העולם.

ולכן דיק לומר כל המענג את השבת, ולא אמר כל המשמר את השבת, שאף על פי שבענג זה הוא נוטה אחר הנאת גופו, עם כל זה לא יוסיף כח בחיצוניים, ולא יהיה רשות למדת הדין לעכב על מדת החסד שלא תתפשט עליו בשפע גדול, עד שיתנו המקטרגים מדה וגבול לטובה הראויה לבא עליו.

יעקב אבינו שמר שבת ולכן אין המקטרגים שולטים עליו

כמו שדרשו (בבא בתרא טו, ב) על 'מקנהו פרץ בארץ' הנ"ל, דמלת פרץ משמע שפרץ כל הגבולים והתחומים, לא כאברהם שציצא ממנו ישמעאל ולא כיצחק שציצא ממנו עשו, ומדת הדין הייתה לה איזו טענה עליהם, אלא כיעקב שהייתה מסתו שלמה וכו', ולא תאמר שהמדת הדין לא יהיה לה רשות לקטרג עליו בפרט, אמנם תקטרג עליו בכלל כי העולם נדון אחר רבו, אלא יהיה נצול אף משעבוד מלכותו.

ואם תאמר איך קאמר דבזכות שמענג את השבת יציל מהמקטרגים, והא אם יהיו לו עונות אחרים שבשביבילם תהיה למדת הדין טענה עליו, לא ינצל, כמו שמצינו באברהם ויצחק. ויש לומר שאברהם ויצחק שאני, שהם לא שמרו את השבת, כדאיאת בבראשית רבה פרשה י"א (אוא ז) על פסוק 'ויכלו השמים' ועין שם, אבל יעקב שמר את השבת, כמו שהארכנו לעיל בפרשת וישלח (אות יא) על פסוק 'ויחן את פני העיר' ועין שם.

(זרע שמשון פרשת כי תשא אות ז)

תורת חיים

פנינים מתורתו של האור החיים הקדוש - הרה"ק רבי חיים בן עטר נלב"ע ט"ו תמוז תק"ג

ה' לא מנע מהזקנים מלהביט בגלל שהיו חשובים בעיניו

ואל אצילי בני ישראל לא שלח ידו ויחזו את האלקים ויאכלו וישתו: (כד, יא)

רבנו האור החיים זכרוננו לחיי העולם הבא מקשה: מדוע כתוב בפסוק 'אל אצילי', והרי היה די לו לומר 'לא שלח ידו בהם', ואנו נבין כי הפסוק נסוב על הזקנים המזקרים בפסוק ט' הסמוך 'ושבעים מקני ישראל'.

ומפרש רבנו האור החיים זכרוננו לחיי העולם הבא: שאכן זהו ההסבר מדוע לא שלח ידו בהם, כי הם היו 'אצילי' דהיינו גדולי ישראל, לכן לא נזקו, אבל אם היו עושים זאת אחרים שאינם חשובים כמותם, יתכן והיו נזקים, מאחר והזינו עיניהם בקדשה.

הסבר נוסף מדוע לא נזקו מביא האור החיים זכרוננו לחיי העולם הבא: בהיות והם היו גדולי ישראל (וזהו הדין שאל אצילי) ואם היו נזקים היו בני ישראל מתאבלים עליהם, כי הם גדולים וחשובים, ולא רצה ה' לערוב את השמחה.

ומדקדק עוד רבנו האור החיים זכרוננו לחיי העולם הבא: היה צריך קדם לסים את מעשי הזקנים הללו שראו וקחו, ורק אחר כך להודיע ארץ אפים של ה' כלפיהם שלא שלח ידו בהם, שהרי זה נושא אחר, וסדר הפסוקים היה צריך להיות כך: 'ויראו את אלקי ישראל וגו' ויחזו את האלקים ויאכלו וישתו וגו' ואל אצילי בני ישראל לא שלח ידו וגו' שלא עניינם על כך.

ומפרש רבנו האור החיים זכרוננו לחיי העולם הבא: שהנה מובא בהמשך הפרשה בפסוק (לג, כג) 'והסרתי את כפי וראית את אהרי וגו', ומכך נראה שהבורא עושה הבדלה בידו בינו לבין הנבראים, ואפלו משה רבנו שנגלה אליו בגלוי שכניה שם כפיו עליו לבל יסתכל, ואלו כן היה חדוש בכך שכתב 'אל אצילי בני ישראל לא שלח ידו', דהיינו שלא מנע מהם את המחזה לצד היותם חשובים בעיניו, והניחם לזון עיניהם מאורו יתברך, וזה פונת הפסוק 'לא שלח ידו', שלא הסתיר מהם הראיה, ונמצא שהכל המשך אחד שראו את אלקי ישראל ולא שלח ידו למנע מהם הראיה.

ומסיים רבנו האור החיים זכרוננו לחיי העולם הבא, במשפט מרטיט: 'ויש עוד לאלוה מלין בפרושן של דברים, ושומר אני עצמי מהעלות על ספר דברים היושבים בסתר עליון, לבל יהנו מהם מי שאינו ראוי לאור באור החיים'.

לכתוב הגליון במייל: zera277@gmail.com או באתר: zerashimshon.com | להפצה: 02-80-80-500 | לשמיעת שיעורים ועידונים: 02-80-80-600

נערך ע"י המחנך הרב יגון כהן שליט"א * ארה"ב: הרב מנחם בנימין פאשקעס 347-496-5657 * ארץ ישראל: הרב ישראל זילברברג 05271-66450
י"ל ע"י זרע שמשון ע"ר 580624120 * ניתן לתרום לזכות ולע"נ ולקחת חלק בהוצאות והפצת הגליונות והספרים.

ניתן להפקיד בבנק מרכנתיל (17) סניף 635 מספר חשבון 71713028 ע"ש זרע שמשון, כמו כן ניתן לתרום בכרטיס אשראי בטל: 02-80-80-500 שלוחה 3
זכות הצדיק ודברי תורתו הקדושים יגן מכל צרה וצוקה, ויושפע על הלומדים ועל המסייעים בני חיי ומזוני וכל טוב סלה כהבטחתו בהקדמת ספריו.

זרע שמשון י"ל 580624120